Súd:	Krajský súd Nitra
Spisová značka:	5Co/172/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4303899837
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Boris Minks
ECLI:	ECLI:SK:KSNR:2018:4303899837.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov Mgr. Andrey Szombathovej - Polákovej a JUDr. Olivera Kolenčíka v právnej veci žalobcu: K.. S. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. U., K. C. XXXX/XX, zastúpený K.. K. C., nar. XX. XX. XXXX, splnomocnený zástupca, bytom R. U., K., proti žalovanému: S.. K. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., H. XX, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 9. októbra 2013, č. k. 6C/18/2003-694, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6.640 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Levice (súd prvej inštancie podľa § 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) napadnutým rozsudkom zo dňa 09. 10. 2013 č. k. 6C/18/2003-694 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 958 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal na to, že žalobca sa v žalobe podanej na súde prvej inštancie dňa 22. 03. 2002 domáhal voči žalovanému ochrany osobnosti a nemajetkovej ujmy vo výške 9 958,17 eur a(300 000,- Sk) na tom skutkovom základe, že dňa 07. 02. 2002 uverejnil denník s celoslovenskou pôsobnosťou Národná Obroda článok s názvom „Kauza krádeže UNICO TRADU má veľa podôb“ na titulnej strane s pokračovaním na siedmej strane s názvom „Chmáry nad privatizáciou Elektrosvitu“. Článok napísal redaktor S. T. I. na základe informácií, ktoré mu odovzdal žalovaný. Podľa žalobcu sú nepravdivé tvrdenia žalovaného v uvedenom článku, že žalobca s dvoma kolegami na dvoch autách prepadol jeho rodinný dom v N., kde hodiny kopali do brány, vyhrážali sa mu zabitím, použitím zbrane a natretím kľučiek antraxom, únosom jeho štyroch maloletých detí, ďalej, že si žalobca „kúpil“ políciu a že násilím, šikanovaním, vyhrážaním a zastrašovaním ho omámeného prinútil previesť svoj podiel na spoločnosti Unico Trade, s. r. o., na K.. K. C.. K žiadnemu incidentu pred domom žalovaného nedošlo, žiadne zbrane u seba nikto nemal. Žalovaný svojimi klamlivými informáciami úmyselne cielenými proti jeho osobe sa ho pokúša zdiskreditovať, v očiach čitateľov vykresliť ako osobu, ktorá permanentne pácha trestnú činnosť. Žalobca pritom profesne pôsobí v oblasti, v ktorej denno-denne prichádza do styku s obchodnými partnermi, stýka sa s množstvom ľudí, pociťuje v

značnej miere sťažené spoločenské uplatnenie v spoločnosti tak po obchodnej, ako aj po osobnej stránke. Konanie žalovaného malo vplyv aj na jeho zdravotný stav, ktorý sa od publikovania článku zhoršoval, pretože citovo trpel. Do sťaženého spoločenského uplatnenia ho uvrhol uvedený článok, ktorý vychádzal z klamlivých informácií, ktoré redaktorovi poskytol žalovaný. V dôsledku žalovaným podávaných podaní na súdy a prokuratúru, je žalobca vystavovaný sústavným útokom zo strany žalovaného, čo sa nepriaznivo prejavuje na jeho zdravotnom stave. Žalovaný poškodzuje jeho dobré meno a znižuje vážnosť jeho osobnosti. Žalovaný od roku 2001 v značnej miere znižuje dôstojnosť žalobcu a jeho vážnosť v spoločnosti. Po vyjdení článku pozoroval na svojich nadriadených, obchodných partneroch, ale aj kolegoch a podriadených určité pochybnosti, zmenu správania. Kamaráti ho nazvali „kovbojom“ pre údajné vyhrážanie sa žalovanému zbraňou. V priebehu konania žalobca viackrát menil žalobný návrh, napokon žiadal len nemajetkovú ujmu vo výške 9 958,17 eura s poukazom na to, že uplynutím času už nie je aktuálne žiadať ospravedlnenie.

4. Žalovaný s tvrdeniami žalobcu nesúhlasil a dodal, že autor článku vychádzal z údajov, ktoré mu poskytol sám žalobca. S autorom článku hovoril za prítomnosti X.. A. a H.. Informácie o privatizácii Elektrosvitu vyžadoval od neho neznámy človek, ktorý sa predstavil ako novinár a mohol to byť T. I., ktorého žiadal, aby pred publikovaním článku mohol obsah autorizovať. Článok mu však nebol zaslaný. Poprel výroky uvádzané v článku v priamej reči. Okolnosti prevodu firmy, vyhrážania sa a vydierania sú predmetom vyšetrovania na príslušných orgánoch. Namietal svoju pasívnu vecnú legitimáciu v konaní, keďže nikdy v Národnej Obrode žiadny článok neuverejnil, nie je šéfredaktorom, redaktorom ani vydavateľom. Za článok zodpovedá šéfredaktor, resp. vydavateľstvo. Poznamenal, že bezvýsledne písomne žiadal redakciu denníka, aby uverejnili tlačovú opravu predmetného článku. Prvoinštančný súd vypočul svedka redaktora S., z výpovede ktorého bolo zrejmé, že sa pred písaním článku skontaktoval so žalobcom aj žalovaným. Žalovaný predložil svedkovi článok s nadpisom „Keď výpalníkom neprekáža ani prítomnosť polície,“ pričom svedok sa snažil vec hodnotiť objektívne.

5. Súd v rámci vykonaného dokazovania vypočul aj svedka S.. W., ktorý článok považoval za dehonestujúci a poprel tvrdenie, že bol pri dome žalovaného, keďže v tom čase vykonával vojenskú službu. X.. C., svedok, uviedol, že k narušeniu vzťahov medzi stranami došlo po vzniku podozrenia z nekalej činnosti vo firme. O donútení žalovaného previesť svoj obchodný podiel na žalobcu nevedel. Svedok X.. S. A. bol osobne prítomný pri stretnutí žalovaného s novinárom T. I. a dosvedčil, že informácie, ktoré novinár v článku napísal pochádzajú z rozhovoru, resp. prejavu žalovaného na stretnutí a novinár v podstate verne napísal to, čo mu žalovaný oznámil. Podľa svedka sa údaje v článku zhodujú s informáciami danými žalovaným. Súd konal v neprítomnosti žalovaného, ktorý vzal termín pojednávania na vedomie a zriekol sa písomného predvolania, neúčasť neospravedlnil a vo veci bol vypočutý.

6. Vykoanným dokazovaním súd zistil, že žalobca sa domáha ochrany osobnosti na základe uverejnenia článku zo dňa 07. 02. 2002 v celoštátnom denníku Národná Obroda publikovaný článok „Kauza krádeže Unico Tradu má veľa podôb“ a „Chmáry nad privatizáciou Elektrosvitu,“ ktoré napísal redaktor S. T. I.. Redaktor dal v článkoch priame slovo odporcu do úvodzoviek. V článkoch sa uvádza, že občan K. C. nedávno doslova šokoval svoje okolie verejným vyhlásením, že prišiel o firmu lebo mu ju ukradli jeho tichí spoločníci. Žalobca chodil po kancelárii a vyťahoval z vrecka nôž aj pištoľ, pod vplyvom neznámej látky, ktorú mu naliali do alkoholu ho prinútili odovzdať firmu a pred notárom podpísal zmluvu o predaji. Žalovaný tvrdil, že ho žalobca s ďalšími osobami prepadol v jeho rodinnom dome, kopali mu dve hodiny do brány, vyhrážali sa použitím zbraní a natretím kľučiek antraxom, taktiež sa vyhrážali únosom jeho štyroch detí. Žalovaný bol konateľom firmy Unico Trade, s. r. o., Palárikovo, svoj obchodný podiel previedol na základe notárskej zápisnice z 09. 01. 2002 N 10/02, NZ 10/02.

7. Rozsudok Okresného súdu Levice z 21. 05. 2007, č. k. 6C/18/2003-257, bol zrušený uznesením Krajského súdu Nitra z 19. 05. 2010, č. k. 5Co/184/2007-393, a vec vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Uznesením z 21. 09. 2012, č. k. 6C/18/2003-532, súd pripustil zmenu žalobného návrhu.

8. Súd v doplnenom dokazovaní vypočul ako svedka O. C., manželku žalobcu, ktorá vypovedala, že žalovaný začal proti žalobcovi štvavú kampaň, ktorá trvá až doposiaľ a ktorá postihla nielen osobne žalobcu, ale celú rodinu. Žalobca upadal, začal mať zdravotné problémy, trápili ho choroby, ktoré predtým nikdy nemal a užíval lieky. Bolo ohrozené aj ich manželské spolunažívanie, pretože žalobcaľ bol veľmi nervózny, často sa nevedel ovládnuť. Svedok X.. F. F., člen predstavenstva, uviedol, že po vyjdení novinového článku sa objavili vo firme závažné pochybnosti a začalo sa pátrať, čo je pravda, či sa

žalobca skutočne nesnaží nečestne firmu získať. Pochybnosti ostali aj po tom, čo sa preukázalo, že nič v napísanom článku nie je pravdivé. Podľa svedka žalobca veľmi trpel a utrpela jeho česť ako človeka. E. C., žalobcova nevesta pracovala v sledovanom období na sekretariáte spoločnosti. Uviedla, že udalosti okolo podniku, najmä okolo žalobcu, na neho značne doliehali. Bol nervózny, dokonca voči ostatným kolegom až nepríjemný. O situácii v podniku každý rozprával a negatívne sa vyjadrovali o činnosti žalobcu, pozastavovali sa nad chýrmi, prípadne rozprávali o mafiánovi. K. J. pozná žalobcu ako blízkeho suseda. Náhodne si v reštaurácii vypočul rozhovor pri vedľajšom stole, kde hostia rozoberali novinový článok, spomínal mafiánov, hovorili o nožoch a zbraniach a v tej súvislosti meno žalobcu.

9. Predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v prisúdenej výške, ktorý vzhľadom na dlhý časový odstup od zásahu do jeho osobnostných práv upustil od domáhania sa zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o tom, či patrí žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy súd predovšetkým skúmal, či došlo k takému neoprávnenému zásahu, že bol objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla žalobcovi ujma na osobnostných právach. Dokazovaním mal súd za preukázané, že články v Národnej Obrode, ktoré vyšli dňa 07. 02. 2002 napísal redaktor T. I. na základe informácií, ktoré dostal od žalovaného. Stretnutie s novinárom žalovaný nepopiera, popiera však, že by bol pôvodcom znevažujúcich výrokov, informácií a tvrdení, ktoré sú v článku uvádzané v priamej reči. Z výsluchu redaktora I. bolo preukázané, že impulzom kontaktovať žalovaného bol list zaslaný žalovaným do redakcie Národnej Obrody s nadpisom „Keď výpalníkom neprekáža ani prítomnosť polície DAJ NÁM UNICO“ so žiadosťou o jeho publikovanie. Z obsahu možno zistiť, že už v tomto liste sa nachádzajú nepriame invektívy na adresu predsedu predstavenstva výrobného podniku, t. j. žalobcu. Invektívy a označovanie žalobcu za člena organizovanej ozbrojenej skupiny, zločineckej skupiny, za vydierača sa nachádzajú aj v rôznych podaniach žalovaného pripojených v súdnom spise a adresovaných prokuratúre, súdom, či iným inštitúciám. Rétorika žalovaného v týchto podaniach je zhodná s významom citácií žalovaného novinárom v uvedených článkoch.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že v novinových článkoch uvádzané výroky v priamej reči na adresu žalobcu pochádzajú od žalovaného. Aj svedok X.. A. potvrdil, že obsah článku verne zodpovedá rečiam žalovaného pred novinárom. V sledovanom období bol žalobca vedúcim pracovníkom obchodnej spoločnosti, stretával sa s obchodnými partnermi a na pracovisku riadil zamestnancov. Prvoinštančný súd mal za preukázané, že články publikované v Národnej Obrode zasiahli do žalobcovej cti, vážnosti a ľudskej dôstojnosti. K zásahu došlo o to intenzívnejšie, že článok vyšiel v novinách s celoslovenskou pôsobnosťou, pritom žalobca bol predsedom predstavenstva známeho podniku, ktorý sa nachádzal v pomerne malom meste. Manželka žalobcu uviedla, že sa zmenil, bol nervózny, výbušný, čím bolo ohrozené ich manželstvo. Rodina sa stránila spoločnosti, ľudia boli k nim rezervovanejší. Svedecky bolo preukázané, že na pracovisku zamestnanci rozoberali obsah článku, obchodní partneri prejavovali určitú nedôveru voči žalobcovi a dokonca verejnosť posudzovala pravdivosť článkov. Na pracovisku bol žalobca nervózny, niekedy až nepríjemný k zamestnancom. Z uvedeného možno konštatovať, že zásah do práva na ochranu osobnosti bol takej intenzity, že narušil chránené práva žalobcu. Žalovaný ničím nepreukázal, že by niektoré alebo všetky jeho tvrdenia adresované žalobcovi boli pravdivé, hoci inicioval niekoľko podnetov na trestné stíhanie žalobcu. Námietku žalovaného, že nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní súd nepovažoval za dôvodnú. V článku označené časti ako citácie znamená, že tieto výroky a hodnotenia adresáta nie sú názorom redakcie alebo samotného novinára, ale že novinár len citoval v presnom znení osobu, ktorá mu informácie poskytla, v danom prípade žalovaného.

11. S poukazom na všetky okolnosti mal súd za preukázané, že žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrená v peniazoch a vzhľadom na časový odstup od neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu v súčasnosti stráca svoj účel ospravedlňovanie sa, prípadne odstraňovanie následkov. Žalobcom žiadaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je podľa názoru súdu primeraná. Invektívy, nepravdy, očierňovanie a ohováranie jeho osoby sa udialo prostredníctvom tlače s celoštátnou pôsobnosťou a boli spôsobilé znížiť jeho dôstojnosť a úctu v pomerne širokom okruhu pôsobnosti. Išlo o osobu s vedúcim postavením v obchodnej spoločnosti, konajúcu v mene spoločnosti aj s obchodnými partnermi a bezpochyby známu v mieste bydliska.

12. S poukazom na uvedené súd priznal náhradu v uplatnenej výške. Keďže súd vykonaným dokazovaním mal za dostatočne preukázaný nárok žalobcu, upustil od vypočutia ďalších svedkov.

13. Záverom uviedol, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

14. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a žalobu zamietol vzhľadom na veľký časový odstup a nedostupnosť nevyhnutných dôkazov a aby zároveň zaviazal žalobcu na náhradu trov. Uviedol, že je dlhodobo PN v dôsledku ťažkej ujmy na zdraví spôsobenej odsúdencom C. počas pojednávania na Okresnom súde Nové Zámky dňa 06. 09. 2005, v dôsledku čoho trpí posttraumatickou stresovou poruchou a jej recidívou, ktorá mu sťažuje normálny život. Za toto konanie bol C. právoplatne odsúdený Krajským súdom v Nitre č. k. 2To/55/2013. Konštatoval, že prvoinštančný súd nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý označil zaplatenie sumy 300 000,- Sk žalobcovi za neprimeranú. Dodal, že jeho jediným príjmom je predčasný dôchodok vo výške 492 eur, pričom má vyživovaciu povinnosť k štyrom nezaopatreným deťom a manželke, ktorá je nezamestnaná, opatruje bezvládnu matku a exekútor nemá právo siahnuť mu na dôchodok. Skutočnosť, že nemá žiaden hnuteľný a nehnuteľný majetok ako aj to, že nemá žiadne iné príjmy, spôsobuje nevykonateľnosť napadnutého rozsudku. Ďalej mal za preukázané, že súd vykonštruoval tzv. dôkazy, napr. že svedok X.. A. bol údajne prítomný pri stretnutí žalovaného s novinárom I.. Z obsahu spisu je však zrejmé, že toto stretnutie sa konalo v N., vo dvojici v krčme u J. a R. nebol prítomný. Taktiež poznamenal, že súd nevypočul žiadneho z ním navrhnutých svedkov. Nesúhlasil s tvrdením zákonnej sudkyne, že nie je pasívne legitimovaný, a to s poukazom na obsah tlačového zákona, v zmysle ktorého je zodpovedná redakcia časopisu. Súd prvej inštancie zanedbal dôkaz, ktorým bola výzva šéfredaktorovi novín, aby uverejnil opravu nepravdivých údajov v predmetnom článku. Keďže šéfredaktor nereagoval, podal žalobu. Toto konanie však bolo zastavené, pretože noviny Národná obroda medzitým zanikli. Svedkov, ktorí boli v konaní vypočutí považoval za nevierohodných, zavádzajúcich súd. V súvislosti s pojednávaním v jeho neprítomnosti uviedol, že na pojednávanie sa dostavil a vypovedal, a to aj napriek tomu, že bol PN. Ospravedlnil sa však na prípadných ďalších pojednávaniach. Dodal, že pojednávania sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca. Vzhľadom k skutočnostiam uvedeným v odvolaní mal za preukázané, že rozhodnutie nie je zákonné.

15. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 11. 12. 2013 doplnil žalovaný a podané odvolanie s tým, že pripojil úradne overené Vyhlásenie svedka X.. S. A., ktoré vyhotovil dňa 05. 12. 2013 po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom. Zároveň žiadal, aby bola vec postúpená vedeniu prvoinštančného súdu vzhľadom k tomu, že vec prejednávajúca sudkyňa sa dopustila závažných procesných nedostatkov. Z predmetného vyhlásenia svedka vyplýva, že sa nezúčastnil na rozhovore žalovaného s novinárom. S poukazom na závažnosť účelového prekrútenia výpovede svedka X.. S. A. v napadnutom rozsudku žiadal, aby bol opätovne vypočutý v odvolacom konaní.

16. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žalobca uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny. Na námietku žalovaného ohľadom nevykonateľnosti rozsudku uviedol, že tvrdenie je účelové. Žalovaný má zrejme obavy pred početnými exekúciami. Svojho majetku sa zbavil už pred rokmi tak, že ho prepísal na manželku. Namietal nepravdivosť svedeckej výpovede X. A., ktorý potvrdil autenticitu rozhovoru žalovaného s novinárom. Pokiaľ ide o žalovaným navrhnutých svedkov, ktorých súd nepredvolal a nevypočul, mal za to, že výsluch šéfredaktora Národnej obrody by bol zbytočný a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. V súvislosti s pasívnou legitimáciou žalovaného mal za preukázané, že súd správne vyvodil jeho zodpovednosť za jeho prejavy, ktoré novinár uviedol do úvodzoviek, čím predišiel možným súdnym sporom s redakciou. Výzvy žalovaného na opravu článku neboli v konaní preukázané. Poznamenal, že pokiaľ redakcia nereagovala, mohol sa žalovaný na súde domáhať, aby súd zaviazal redakciu na opravu, avšak takáto žaloba pokiaľ aj bola podaná, nemá súvis so zásahom do cti žalobcu. Navyše mal za preukázané, že žalovaný účelovo zavádza a za podanú žalobu nezaplatil súdny poplatok, preto súd konanie zastavil, inak by predložil predmetné rozhodnutie. Záverom konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnymi názormi súdu prvej inštancie. Súd vykonaným dokazovaním správne zistil skutkový stav a ustálil zodpovednosť žalovaného za jeho výroky. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam považoval rozhodnutie súdu za spravodlivé.

17. Podaním zo dňa 30. 12. 2013 sa žalobca vyjadril k doplneniu odvolania žalovaného, v ktorom uviedol, že žalovaný sa snažil priloženým vyjadrením svedka Ing. A. zmeniť dôkaznú situáciu. Doloženie čestného vyhlásenia svedka je dôkazom manipulovania zo strany žalovaného a absolútnym spochybnením hodnovernosti jeho samotného, ako aj jeho skorších tvrdení o tom, že za obsah tvrdení v článku nenesie zodpovednosť. Žalovaný sa sám usvedčuje z klamstva a zavádzania. Odvolací súd by

nemal brať tento dôkaz do úvahy, keďže je zrejmé, že medzi týmto vyhlásením svedka a jeho výpoveďou z 19. 06. 2006 pred súdom je rozdiel. Na pojednávaní svedok potvrdil stretnutie žalovaného s novinárom v R. U. a po siedmych rokoch tvrdí, že k stretnutiu nedošlo. Na preukázanie účelovosti tvrdenia svedka je potrebné poukázať na to, že žalovaný a svedok už vyše desať rokov vystupujú v rôznych súdnych konaniach proti žalobcovi v pozícii, že sa vzájomne zastupujú, resp. vystupujú buď ako žalobcovia alebo žalovaní. Svedok A. je so žalobcom v nepriateľskom vzťahu o čom svedčí aj konanie na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6C/16/2003. Žalovaný po doručení rozsudku a oboznámení sa s dôvodmi rozhodnutia dodatočne vyhotovil čestné vyhlásenie, pričom toto podpísal svedok, ktorý sa v tomto vyjadruje k obsahu spisu a samotného rozsudku, hoci nie je stranou sporu a nemá zákonnú možnosť poznať obsah spisu.

18. V podaní žalobcu doručenom súdu prvej inštancie dňa 31. 12. 2013 označené ako doplnenie odvolania, stanovisko žalovaného k vyjadreniu žalobcu zo dňa 10. 12. 2013 uviedol, že dňa 27. 12. 2013 podal trestné oznámenie na K.. K. C., žalobcu, na Okresnej prokuratúre Nové Zámky pre podozrenie z trestného činu výpovede a krivej výpovede. Uviedol, že žalobca dňa 24. 12. 2013 rozdistribuoval v noci a ráno na Štedrý deň do tisícok domácností v mieste bydliska žalovaného podlú a hanlivú farebnú vianočnú pohľadnicu o väznení žalovaného v Ilave a dopustil sa tak ohovárania na internete. Žalobca dňa 12. 12. 2013 doručil Okresnému súdu Levice vyjadrenie, v ktorom klame a zavádza. Záverom uviedol, že ako občan a novinár, ktorý trpí prenasledovaním a šikanovaním od roku 2001 požiadal o začatie trestného stíhania.

19. Následne vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie preskúmal v odvolacom konaní odvolací súd, ktorý rozsudkom zo dňa 19. 01. 2014, č. k. 5Co/17/2014-731 zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 09. 10. 2013, č. k. 6C/18/2003-694 tak, že žalobu žalobcu zamietol. Žalobca proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 23. 03. 2017, č. k. 3 Cdo 469/2015-774 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 11. 2014, sp. zn. 5Co/17/2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pridŕžajúc sa v ďalšom konaní právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom uznesení (§ 455 CSP).

20. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil v tom rozsahu, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

22. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.
Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 2 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté predo dňom

nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

23. Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 22. 03. 2002 domáhal voči žalovanému ochrany osobnosti a nemajetkovej ujmy vo výške 9 958,17 eura (300 000,- Sk) na tom skutkovom základe, že dňa 07. 02. 2002 uverejnil denník s celoslovenskou pôsobnosťou Národná Obroda článok s názvom „Kauza krádeže UNICO TRADU má veľa podôb“ na titulnej strane s pokračovaním na siedmej strane s názvom „Chmáry nad privatizáciou Elektrosvitu“. V uvedenom článku bolo napísané, že žalobca s dvoma kolegami na dvoch autách prepadol jeho rodinný dom v Palárikove, kde hodiny kopali do brány, vyhrážali sa mu zabitím, použitím zbrane a natretím kľučiek antraxom, únosom jeho štyroch maloletých detí, ďalej, že si žalobca „kúpil“ políciu a že násilím, šikanovaním, vyhrážaním a zastrašovaním ho omámeného prinútil previesť svoj podiel na spoločnosti Unico Trade, s. r. o., na K.. K. C.. Uvedené tvrdenia mali zasiahnuť žalobcu negatívne vo vzťahu k jeho súkromnému ako aj pracovnému životu, v dôsledku čoho ho negatívne vnímalo okolie a v nadväznosti na to zmenil svoje správanie samotný žalobca. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 21. 05. 2007, č. k. 6C/18/2003-257, ktorým uložil žalovanému zdržať sa do budúcnosti akýchkoľvek vulgárnych a urážlivých vyjadrení ústnych alebo písomných smerujúcich voči osobe žalobcu. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 300.000,- Sk, do troch dní od dňa právoplatnosti rozsudku. Ďalej žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov 19 392,- Sk, do troch dní od dňa právoplatnosti rozsudku. Predmetný rozsudok napadol odvolaním žalovaný, v dôsledku čoho vecnú správnosť rozsudku posudzoval odvolací súd, ktorý uznesením zo dňa 19. 05. 2010, č. k. 5Co/184/2007-393 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uznesením zo dňa 21. 09. 2012, č. k. 6C/18/2003-532 súd prvej inštancie pripustil zmenu žalobného návrhu. Následne súd prvej inštancie vec opätovne právne posúdil v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a rozhodol rozsudkom zo dňa 09. 10. 2013, č. k. 6C/18/2003-694, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 958 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania si súd vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Tento rozsudok napadol odvolaním žalovaný. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie rozsudkom zo dňa 19. 01. 2014, č. k. 5Co/17/2014-731, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu zamietol. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 23. 03. 2017, č. k. 3 Cdo/469/2015-774 tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 11. 2014, sp. zn. 5Co/17/2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 23.03.2017, č. k. 3Cdo/469/2015-774, ako hlavný dôvod k aplikácii procesného postupu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ vtedy platného OSP, vzhliadol vnútorne protirečivé a nedostatočné vysvetlené odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 19.01.2014 č. k. 5Co/17/2014-731, čo malo za následok, že dovolaním napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom došlo tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

25. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, t. j. materiálnej satisfakcie, je vždy preukázanie existencie závažnej ujmy, ktorá je determinovaná a závislá na individuálnych okolnostiach prejednávanej veci. Za závažnú ujmu je potrebné považovať taký druh ujmy, ktorý daná fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu nároku, jeho trvanie, alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. V tejto súvislosti však nie sú rozhodujúce pocity dotknutej osoby, ale objektívne kritérium v tom smere, ako by predmetnú ujmu na danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba nachádzajúca sa v obdobnom spoločenskom postavení a aj situácii. Právo na ochranu osobnosti je tým inštitútom, v rámci ktorého sú nedielne chránené jednotlivé čiastkové práva zabezpečujúce občianskoprávnu ochranu konkrétnych stránok osobnosti fyzickej osoby. Predmetom takejto ochrany sú jednak nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka (meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod.), jednak prejavy osobnej povahy (napr. podobizne, zvukové záznamy). Otázku prípadného negatívneho dotknutia sa týchto čiastkových práv v rámci práva na ochranu osobnosti je potrebné u každej fyzickej osoby posudzovať samostatne.

26. V prejednávanej veci odvolací súd aj v dôsledku vplyvu záväzného právneho záveru dovolacieho súdu (§ 455 CSP) obsiahnuté v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 23.03.2017 č. k. 3Cdo/469/2015-774 zdieľa ten názor, že súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o podanej žalobe žalobcu na ochranu

osobnosti a požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 9.958,17 eura v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu (§ 11 a § 13 ods. 1, 2 Obč. zák.).

27. Dôvodom k realizácii procesného postupu v zmysle § 388 CSP zo strany odvolacieho súdu, ktorý sa prejavil v znížení priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi o 1/3-inu (po zaokrúhlení), t. j. v sume 6.640 eur, bol odlišný názor odvolacieho senátu v porovnaní s názorom prvoinštančného súdu, pokiaľ ide o výšku priznanej nemajetkovej ujmy žalobcovi (9.958,17 eura) ako primeraného zadosťučinenia (satisfakcie).

28. Z obsahu žalobného petitu uplatneného v danej veci je možné konštatovať, že žalobca si zvoli ak prostriedok súdnej ochrany žalobu satisfakčnú v zmysle § 13 Obč. zák., pričom ním určená suma zadosťučinenia predstavovala 9.958,14 eura. Ak sú v takomto prípade splnené zákonné podmienky na priznanie primeraného zadosťučinenia, súd nemá iba právo, ale zároveň má aj povinnosť takejto žalobe o poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovieť. V prejednávanej veci zhodne odvolací, ako aj prvoinštančný súd konštatuje na strane žalobu splnenie podmienok pre priznanie zadosťučinenia vo finančnej forme, avšak odvolací súd sa so súdom prvej inštancie rozchádza v názore ohľadne primeranej výšky tohto poskytnutého zadosťučinenia. Túto výšku určil odvolací súd v porovnaní so súdom prvej inštancie o 1/3-inu nižšiu, reagujúc pritom na osobitosť prejednávanej veci spočívajúcu, či už v konkrétnych okolnostiach zverejnenia článku „Kauza krádeže UNICOTRADU má veľa podôb“ zverejneného v bývalom denníku s celoslovenskou pôsobnosťou Národná Obroda dňa 07.02.2002, alebo v okolnostiach vyskytujúcich sa, či už na strane žalobcu alebo žalovaného. V prípade uverejnenia predmetného článku je potrebné vychádzať z toho, že aj keď v inkriminovanom čase išlo o denník s celoslovenskou pôsobnosťou, tak samotný článok, ako jeden celok nebol publikovaný na titulnej strane, kde bol uvedený iba jeho názov: „Kauza krádeže UNICOTRADU má veľa podôb“, pričom zvyšná a dá sa povedať, že aj podstatná druhá časť tohto článku bola uvedená až na 7. strane denníka zo dňa 07.02.2002 „Chmáry nad privatizáciou Elektrosvitu“ čo podľa názoru súdu malo vplyv na komplexné oboznámenie sa s obsahom tohto článku zo strany čitateľov, resp. odberateľov tohto denníka. Pokiaľ ide o osobu žalobcu, tak z obsahu spisu je možné ustáliť, že ide o podnikateľa, ktorý v súvislosti s podnikaním vo svojej oblasti prichádza do styku s obchodnými partnermi, avšak zverejnenie predmetného článku nevyvolalo až tak negatívne následky, ktoré by sa prejavili v zániku jeho podnikania. V okruhu v konaní vypočutých svedkov po poučení podľa § 126 ods. 1 OSP odvolací súd poznamenáva, že ide o osoby z blízkeho rodinného prostredia žalobcu, kolegov z podnikania a známych, ktorí potvrdili vznik zdravotných a psychických problém u žalobcu po uverejnení predmetného článku, ktorý v danom prípade aj podľa odvolacieho súdu mohol pôsobiť ako hlavný, avšak nie jediný spúšťač týchto problémov. V tejto súvislosti je potrebné prihliadať aj na vek žalobcu a s ním spojené nebezpečenstvo vzniku civilizačných chorôb na jeho strane (vysoký krvný tlak), ktoré v danom prípade takisto pôsobia ako objektívne faktory ovplyvňujúce zdravotný a psychický stav aktívne činnej osoby v podnikateľskej sfére. V prípade obidvoch sporiacich sa strán ide o osoby so zdravotnými problémami, pričom žalovaný je osoba poberajúca kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu invalidný dôchodok 492 eur mesačne. Pokiaľ ide o osobu žalobcu, tak z obsahu spisu a ani prednesov strán sporu nie je možné vyvodiť ten záver, že táto osoba sa nad mieru obvyklú angažuje v politickom, kultúrnom alebo spoločenskom živote do takej miery, že zverejnený článok mohol žalobcu ako verejne činnú a známu osobu zdiskreditovať aj v týchto oblastiach. Za danej situácie, ktorá však nenastala, by bolo dôvodné zo strany žalobcu požadovať zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 9.958,14 eura, t. j. ako uplatnil v žalobnom petite a v akej výške mu ju priznal aj prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku. K výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy odvolacím súdom v danom prípade je potrebné uviesť to, že síce bola určená na základe voľnej úvahy súdu, ktorá však určite nie je svojvôľou, pretože odvolací súd v tejto súvislosti prihliadal jednak na závažnosť ujmy vzniklej na osobnostných právach žalobcu, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu týchto práv došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie tak, ako je uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku považuje odvolací súd vzhľadom na okolnosti a špecifiká prejednávanej veci v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Takisto vzniklú ujmu na strane žalobcu, vyjadrenú vo finančných prostriedkoch je z objektívneho pohľadu vnímať tak, akoby ju v danom mieste a čase vnímala každá iná fyzická osoba nachádzajúca sa v obdobnom spoločenskom postavení a situácii, aké mal v inkriminovanom čase žalobca.

29. Na margo odvolacích dôvodov, tak ako ich prezentoval žalovaný vo svojom písomnom odvolaní voči rozsudku OS Levice zo dňa 09.10.2013 č. k. 6C/18/2013-694 týkajúcich sa jeho nedostatku

pasívnej legitimácie, vykonštruovania dôkazov súdom a nedostatočného vypočutia svedkov, odvolací súd poznamenáva, že tieto odvolacie dôvody považuje za nepreukázané a tým aj z právneho hľadiska irelevantné. Takisto zo strany prvoinštančného súdu v súvislosti s realizáciou jednotlivých pojednávaní v neprítomnosti žalovaného, nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. O tom, či je rozsudok zákonný alebo nie, rozhodujú v rámci zákonných opravných prostriedkov súdy vyššieho stupňa (krajský alebo Najvyšší súd) v rámci systému všeobecných súdov, alebo Ústavný súd.

30. Vo zvyšnej časti uplatnenej žaloby, t. j. nad sumu priznaných 6.640 eur po žalovaných 9.958,17 eura, odvolací súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

31. O náhrade trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že vzhľadom na celkový pomer úspechu žalobcu v týchto konaniach, ktorý bol 1/3-ina (úspech v 2/3-ách - neúspech 1/3-ina) priznal súd žalobcovi nárok na náhradu týchto trov voči žalovanému v rozsahu 33 %.

32. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).